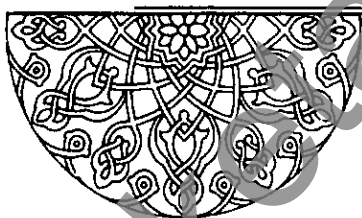

آیین خردورزی

تبیین برخی از روایات کتاب
شریف اصول کافی که راه و رسم
خردورزی را آموزش می‌دهد

(مد ظله)

حضرت آیت الله محمد رضا نکونام

آیین خردورزی

(مد ظله العالی)

♦ حضرت آیت الله محمدرضا نگو نام

سرشناسه: نگو نام، محمدرضا، ۱۳۲۷ -
عنوان قرارداد: الکافی. اصول. برگزیده. شرح.
عنوان و نام پدیدآور: آیین خردورزی: تبیین برخی از روایات
کتاب شریف اصول کافی که راه و رسم خردورزی را آموزش
می دهد / محمدرضا نگو نام.
مشخصات نشر: اسلام شهر: انتشارات صبح فردا، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری: ۹۵ ص.
شابک: ۳ - ۲۱ - ۶۴۳۵ - ۶۰۰ - ۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: کتاب حاضر شرحی بر بخش هایی از کتاب «اصول
کافی» اثر محمد بن یعقوب است.
عنوان دیگر: تبیین برخی از روایات کتاب شریف اصول کافی
که راه و رسم خردورزی را آموزش می دهد.
موضوع: عقل (اسلام) موضوع: عقل (اسلام) - - احادیث
شناسه افزوده: کلینی، محمد بن یعقوب - ۳۲۹ ق. الکافی.
اصول. شرح
رده بندی کنگره: ۱۳۹۱۱۵/۲۱۶ ن ۸۹۹ BP
رده بندی دیویی: ۴۲/۲۹۷
شماره ی کتاب شناسی ملی: ۲۹۸۰۸۱۶

ناشر: صبح فردا محل چاپ: نقش گستر
نوبت چاپ: اول تاریخ چاپ: ۱۳۹۲
شمارگان: ۳۰۰۰ قیمت: ۳۰۰۰۰ ریال
تهران - اسلام شهر - نسیم شهر - وجیه آباد
دوازده متری جواهرزاده - پلاک ۲۶
کد پستی: ۳۷۶۹۱۳۸۵۷۵
تلفن مرکز پخش: ۰۲۵ ۲۲۹۰ ۱۵۷۸
www.nekoonam.com
www.nekounam.ir
ISBN: 978 - 600 - 6435 - 21 - 3

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است

فهرست مطالب

۷	پیش‌گفتار
	روایت اول:
۱۱	عقلانیت و شیطنیت
	روایت دوم:
۱۹	کمال عقل
	روایت سوم:
۳۱	کردار خردمندان
	روایت چهارم:
۴۷	عقل و جهل و لشگریان آن
	روایت پنجم:
۵۹	معیار ارزش و سنجش
	روایت ششم:
۶۹	ثواب و ارزش عمل

روایت هفتم:

عقل در زمان ظهور ۷۷

روایت هشتم:

برخورد نیکو و کمال عقل ۸۷

روایت نهم:

خردورزی اعطایی و ادب‌پروری کسبی ۹۱

خردورزی

پیش‌گفتار

الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على محمد وآله الطاهرين، واللعن الدائم على أعدائهم أجمعين. در اصول کافی، عالی‌ترین مضامین در رابطه با عقل وجود دارد. در این کتاب هم عقل معنا شده و هم مصادیق و ویژگی‌های آن آمده و تفاوت آن با زشتی و شیطنت و مرز عقلانیت با زیرکی مذموم و شیطنت و نیز معیارهای شناخت عقل تبیین شده است؛ به گونه‌ای که با در دست داشتن آن می‌توان درون فرد و میزان عقل او را به دست آورد.

کتاب حاضر به شرح و تبیین برخی از مهم‌ترین روایات کتاب «عقل و جهل» اصول کافی می‌پردازد. در این کتاب گزاره‌های زیر مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد:

- عقل امری بخششی است و نه کسبی.

- دین باوری، دین آگاهی با داشتن دنیایی خوب و مدرن و با مدیریت صحیح زندگی فردی، خانوادگی و اجتماعی و نیز خوش رفتاری از نشانه‌های کمال عقل است.

- روایتی جامع در شناخت عقل و عاقل که محتوایی بسیار عالی دارد.

- عقلی که قرب الهی را موجب می‌شود دلیل و حجت خداوند دانسته شده و در رتبه‌ی پیامبران معصوم علیهم‌السلام قرار گرفته است. عقل حجت باطنی است که خداوند انسان را به واسطه‌ی آن بازخواست می‌کند.

- آنچه از روایات انبیاء و کتاب‌های آسمانی رسیده با عقل است که به فهم می‌آید و انسان بدون ممیزی این سخنان به پذیرش یا رد آن اقدام نمی‌کند. گفته‌های پیامبران و اولیای الهی و کتاب‌های آسمانی برای انسان عاقل است که سودمند می‌باشد و گرنه کسی که عقل ندارد از قرآن کریم و روایات نه تنها تأثیری نمی‌پذیرد بلکه ممکن است با سوء فهمی که به سبب کاستی در عقل خود دارد به مخالفت و عناد با آنان دچار شود و با

محروم شدن از سعادت اخروی، به نقت و عذاب گرفتار آید.

- عقل دارای لشگریانی است که با لشگریان جهل قابل مقایسه است. درایت، اندیشه، معرفت، محبت، صفا و صمیمیت از نشانه‌های فرد عاقل است، و کسی که بداخلاق، عبوس، تند، فاقد محبت، نامهربان، زورگو، ظالم و مشرک است در واقع جاهل می‌باشد. - این عقل است که معیار ارزش عمل است. بر این اساس، اگر کسی را دیدید که نماز شب، نافله، دعای کمیل و تعقیبات نماز می‌خواند، روزه می‌رود، گریه می‌کند، و در نماز خود ضجه می‌زند به کرده‌ی او ننگرید و آن را میزان سنجش و ارزیابی مقام او قرار ندهید که ملاک و معیار سنجش، مرتبه‌ی عقل و میزان معرفت و آگاهی اوست. ارزش حال و شور یا شعور است که مورد محک قرار می‌گیرد. ممکن است کسی دو رکعت نماز مختصر بخواند و ثواب عبادت جن و انس به او داده شود و ممکن است کسی تا صبح شیون و ناله کند و اشک بریزد اما نماز پر لابه‌ی او را به چیزی نخرند.

- زمانی حضرت صاحب الامر (عجل الله تعالی

فرجه الشریف) ظهور می نمایند که حواس ها و عقل های مردمان جمع می گردد. در این زمان اندیشه ها جزء جزء و پاره پاره است و همه چیز به صورت خرد و جزیی مورد بررسی قرار می گیرد و نه به صورت کلی و در چرخه و در مرتبه ای که دارد، بر این اساس شناختی که به دست می دهد ناقص و جزیی است و بخشی از معرفت گم می شود اما در زمان ظهور همه چیز با هم دیده می شود و معرفت کامل از یک چیز به دست می آید و معنای سالم و تمام هر چیز را می توان دانست. هم چنین در این صورت است که ارتباط با هر پدیده ممکن می گردد.

و آخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمین